

уделяются специфическим особенностям системы художественного мышления и любованию прекрасным на примере ханами, цукими, юкими. Красота в японском понимании – это мимолетность и неповторимость. По мнению японцев, в природе нет ничего некрасивого, главное, научиться находить красоту в каждом явлении, вещи. На основе этого были исследованы сущность, история, этапы развития, основные положения таких видов традиционной культуры как чайная церемония, любование сакурой, икэбана и садовое искусство.

Ключевые слова. Япония, духовная культура, эстетика, чайная церемония, ханами, икэбана, садовое искусство.

B. Kenzhebay

L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

Spiritual continuity in Japanese traditional culture

Abstract. The article deals with the role of Japanese traditional culture and aesthetics in Japanese life. In the introduction, the author gives own definition of the word “culture” and makes an analysis of other definitions of the term. Three religious and philosophical beliefs as Shinto, Buddhism and Confucianism play a major role in the emergence of Japanese traditional culture. Aesthetic concepts like *furyuu*, *mono-no aware*, *wabi-sabi* and *yugen* enable a better understanding Japanese culture. Particular attention is paid to the specific features of the system of artistic thinking and enjoying the beauty using an example of *hanami*, *tsukimi*, *yukimi*. Beauty in the Japanese understanding is fleetingness and uniqueness. In Japanese view, everything has its own beauty and the main thing is to learn to find beauty in everything. Based on this, it was given an analysis of the essence, history, stages of development and the main rules of tea ceremony, cherry blossom, *ikebana* and garden.

Key words. Japan, spiritual culture, aesthetics, tea ceremony, *hanami*, *ikebana*, garden art.

References

- 1 Glaveva D.G. Tradicionnaja japonskaja kul'tura: Specifika mirovosprijatija [Traditional Japanese culture: specificity of the worldview]. (Vost. lit. RAN, Moscow, 2003).
- 2 Brodskij V. Iskusstvo Japonii VI-XVI vv [Japanese art of VI-XVI centuries]. // Vseobshhaja istorija iskusstva. (Iskusstvo, Moscow, 1964).
- 3 Iofan N.A. Kul'tura drevnej Japonii [Culture of Ancient Japan]. (Nauka, Moscow, 2010).
- 4 Maraijak F. Japonija. Obrazy i tradicii [Japan. Manners and traditions]. (Nauka, Moscow, 1980).
- 5 Arutjunov S.A. Japonija: narod i kul'tura [Japan: people and culture]. (Znanie, Moscow, 1991).
- 6 Ovchinnikov E. Vetka sakury [Branch of sakura]. (Molodaja gvardija, Moscow 1971).
- 7 Pronnikov V.A., Ladanov I.D. Japoncy [The Japanese]. (Nauka, Moscow, 1985).
- 8 Nikolaeva N.S. Japonskie sady [Japanese garden]. (Vostochnaja literatura, Moscow, 1975).
- 9 Samozvancev A.M. Mifologija Vostoka [Mythology of the East]. (Aleteja, Moscow, 2000).

Автор туралы мәлімет:

Кенжебай Баян – Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ шығыстану кафедрасының 2-курс магистранты, Сәтбаев к. 2, Астана, Қазақстан.
Kenzhebay Bayan – magistracy of the Department of Oriental Studies L.N. Gumilyov Eurasian National University, Satpaev str. 2, Astana, Kazakhstan.

XFTAP 82-311.6

Г.Қ. Құрманғали

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан
(E-mail: guka_1979@mail.ru)

Мұхаммед әл-Ариан және тарихи роман жанры

Аннотация. XX ғасырдың 30 жылдарының екінші жартысында Египет әдебиетінде жаңа патриоттық бағыттың пайда болғандығы байқалады. Египеттік әдебиеттің осы кезеңінде қалыптасқан жаңа үдерістер мен жанр эволюциясының ерекшеліктерін қарастыра отырып, тарихи романдардың идеялық-көркемдік

маңызына тоқталамыз. Мақалада XX ғасырдағы араб әдебиетіндегі жаңа пайда болған роман жанры мен оның белді өкілдерінің бірі Мұхаммед әл-Арианның шығармашылығы жайында сөз болады. Әл-Ариан шығармашылығындағы аталған жанр арқылы тарихи шындыққа тереңрек үңіліп, сол кезеңде болған оқиғаларды ашық көрсеткен тұстары жан-жақты қарастырылады және сол кезеңнің бояуын шынайы, көркем түрде бейнелегені мысалдармен көрсетіледі. Араб әдебиетінде ерекше орын алатын тарихи романдардың халық романдарымен байланысы да сөз болады.

Осылайша, ағартушылық проза туындылары арасында египеттік романдар осы күнге дейін өзінің танымдық маңызын жоғалтпады. Сонымен қатар, халықты ағарту ісімен және олардың сана-сезімін дамытуда үлкен рөл атқарғаны анықталды.

Түйін сөздер. Египет әдебиеті, тарихи роман, көркем шығарма, образ, автор, сира, патриоттық бағыт, метафора

Өткен күннің құндылықтарының маңыздылығын, қолданысы мен болашақтағы нәтижесін әрбір мемлекеттің тарихы анықтайды. Бай тарихқа ие Мысыр дәуірлік маңызы бар оқиғаларды ежелгі өркениет кезеңінде де, ортағасырда да бастан кешірді. Олар: араб елдерінің шапқыншылығы, исламның таралуы, крест жорықшылары мен моңғолдардың шабуылы, мәмлүктердің билікке келуі және т.б. тарихи оқиғалар. Осындай өткен уақыттың оқиғаларын сипаттау тарихи романдарда кең етек алды. Бұл жанр түрлі кезеңдердегі оқиғаларды көркемдік түрде жеткізудің оңтайлы жолы еді. Тарихи оқиғаларды сипаттайтын шығармаларға деген қызығушылық ең алдымен Египет, Сирия және басқа да араб елдерінің қоғамдық-саяси өмірінде орын алды. Бұл романдар оқырманды үлкен танымдық мазмұны мен саяси және қоғамдық мәселелердің сипатталуымен қызықтырды.

Араб мемлекеттерінде орын алып жатқан көптеген әлеуметтік-мәдени үрдістер египеттік тарихи роман жанрының қалыптасуы мен дамуы негізінде, заманауи әдебиеттің рөлі күшейген уақытқа сәйкес келеді. Ағартушылық идеологияның артынша, мәдени тұрғыдан көтерілудің нәтижесінде жаңа тарихи ойлау қалыптасады, ол египет әдебиетінде XIX ғасырдың екінші жартысында бастау алып, «ан-Нахда» («көтерілу») деген атауға ие болды. Араб әдебиетіндегі тарихи шығармаларға деген қызығушылық шарықтау шегіне XIX ғасырдың аяғы мен XX ғасырдың басында жетіп, тарихи роман жанрының пайда болуына әкелді. Ол араб елдерінің әлеуметтік-саяси өмірі, Осман империясының қол астында болуы және Еуропа мемлекеттерінің отарлау саясатымен байланысты болды. Атақты араб ақындары мен жазушылары өз туындыларында аталған отарлау саясатына қарсылықтарын бейнелі сөз, ащы мысқылмен білдірген. Қарапайым халықтың патриоттық сезімін көтеру мақсатында аталған әдебиет өкілдері өткен күндерде өмір сүрген өз заманындағы батырлардың батылдықтары пен атақ-абыройын дәріптеді. Бұл тақырып көптеген араб поэзиясында, прозасында, драматургиясында қамтылды.

Араб шығысында тарихи роман жанрында жазылған алғашқы әдеби-көркем шығармаларға Селим аль-Бустани (1848-1884) және атақты сириялық ағартушы Бутрус аль-Бустанидің (1818-1883) еңбектері жатады. 1871 жылы «әл-Жинан» журналында Селим аль-Бустанидің «Зенобия» атты ең алғашқы тарихи романы жарияланады. «Зенобия» романы Египетті өзінің иеліктеріне қосып алуға тырысқан Пальмира патшайымы Зенобия мен Аврелиан император арасындағы қақтығысқа арналған көркем шығарма саналады.

Сәлим әл-Бустанидан кейін осы тарихи жанрда өзіндік орын иеленген Жамил Нахла әл-Мудаууар (1862-1907). Оның «Бағдаттағы мұсылман мәдениеті» (1882) («Хадарат ал-ислам фи Дәр ас-Салам») романы араб әдебиетінде өзіндік орны бар шығарма болып саналады. Сонымен қатар Египетте сириялық эмигранттар Джуржи Зейдан (1861-1914), Йақуб Саруф (1852-1927), Фарух Антун (1874-1922) жанрлық дамуға өзіндік үлес қосқан жазушылар.

XX ғасырдың 20-30 жылдарының екінші жартысында египеттік тарихи романының жаңа бағыты - патриоттық бағыт қалыптаса бастайды. Оның бастамасын Мухаммед Абу Хадидтің «Мәмлүк қызы» («Ибнат ал-мамлюк», 1926) шығармасы салды, онда жазушы өткен мен бүгінді жақындастырып, заманауи мәселелерге жауапты «тарихи тәжірибеден» іздейді.

Бірінші кезекте, ол тәуелсіздік тақырыбын, ұлт-азаттық күрес мәселесін ортаға қояды. Ол сол ғасырда жарияланған жалғыз әдеби журнал «Синдбадтың» авторы саналады [1].

Египет әдебиетінде тарихи роман жанрының қалыптасуы мен дамуына XIX аяғы мен XX ғасыр басында араб мемлекеттерінде орын алып жатқан әлеуметтік-экономикалық үрдістер әсер еткен. Араб әдебиетін қарастырғанда онда тарихи сипаты бар шығармалардың көп екені айқын аңғарылады. Әсіресе араб әдебиетіндегі жанрлардың ішінде ерекше орын алатын XIX ғасырда пайда болған тарихи романдар: «В 30-40-х гг. в творчестве Али ал-Джарима, Мухаммеда Фариды Абу Хадида, Саида Ал-Арйана, Али ал-Бакасира и других авторов происходит и становление египетского исторического романа, развивающего традиции Джирджи Зейдана и воскрешающего память о выдающихся личностях – поэтах, воинах, женщинах-правительницах, достойных занять место в пантеоне славы арабской истории» [2, 31 бет].

Тарихи романдардың тамыры классикалық араб поэзиясы сияқты тереңде жатқан жоқ. Дегенмен аталған жанрдың өзіне тән ерекшеліктері бар. Египет араб әдебиетіндегі тарихи көркем шығармаларда оған дейінгі жазылған прозалардың үлгілері, еуропалық тарихи романдардың элементтері кездеседі. Аталған тарихи романдар ежелгі орта ғасырда жазылған «халықтық романдармен» тығыз байланысты. Араб сираларында белгілі бір кейіпкердің тарихта болған оқиғалар мен оған қатысты адамдармен қарым-қатынасы туралы айтылады. «Сира» жанрын зерттеуші ғалымдардың пікірінше, аталған романдардың да өзіне тән даму тарихы бар дейді. Онда көне эпикалық аңыздарды, қиял-ғажайып ертегілерді және тарихи әңгімелерді кездестіруге болады. «Сират Али аз-Зибак», «Сират аз-Захир Бейбарс», «Сират Антар», «Мың бір түн» және басқа да сиралар соның айғағы. Демек, арабтардың тарихи романы өз негізіне араб халық романының (сиралар) тәжірибесі мен хабарлау, жеткізу дәстүрі негізінде қалыптасты. Онда әдетте атақты кейіпкердің әрекеттері, оның тайпа, халық немесе дін мүддесі үшін жасаған күрестері сипатталады. Араб тілінде жазылған бұл сираларда атақты батырлардың бастан кешкен оқиғалары мен оның өз тайпасы, сенімі үшін күресі жайлы баяндалған. Демек араб әдебиеті тарихында кешеуілдеп пайда болған тарихи романдар халықтық романдар жанрына тікелей қатынасы бар [3, 166 бет].

Алғашқы араб тарихи романдары мен халық романдарын салыстырсақ, өте көп ұқсастықтарды табуға болады. Сирада тарихи элементтер тарихи романдағы сияқты шығарманың негізі ретінде қолданылады. Алайда, бар назарды идеал тұлға болып табылатын белгілі бір кейіпкерді ерекше сипаттауға арнайды. Ал, араб тарихи романдарында кейіпкерлерді идеалға жақындату қадамдары болса да, олардың әрекетін психологиялық тұрғыдан түсіндірумен ерекшеленеді. Алғашқы тарихи романдарда сирадағыдай мифтік және ертегі сюжеттері болмаса да, белгілі бір гиперболаға жол беріледі. Араб халық романдарына тән салыстырулар, метафоралар және де басқа әдістерді қолдану көріністерін де байқаймыз. Осылайша тарихи романдар мен халық романдарының арасында анықталған көптеген ұқсастықтар тарихи романдардың өз бастауын араб халық романдарынан алды деуге негіз болады. Араб әдебиетіндегі тарихи тақырыпқа деген қызығушылық авторлар мен оқырман қауымның назарынан тыс қалмаған. Тек оған деген қызығушылық өзінің шарықтау шегіне XIX-XX ғасырда жетіп, жаңа араб әдебиетінде тарихи романдар жанрының пайда болуына ықпал етті.

Міне, осындай тарихи романдардың авторы, Египет әдебиетінде өзіндік орны бар жазушы - Мухаммед Сайд аль-Ариан (1905-1964). Ол Египеттің ең атақты жазушыларының бірі. Мұхаммед әл-Ариан тек қарапайым жазушы ғана емес, сонымен қатар ойшыл және ұлттық мүддені көздеген революция жақтаушысы болды. Ол тарихи романдар және балаларға арналған әңгімелер жазумен аты шыққан [4]. Мұхаммед әл-Ариан білім министрлігінде жұмыс істеп жүргенде ғылымға, оқуға көңіл бөліп, оны дамытуға көп еңбек сіңірген. Египет мектептерінде кітапхана ашуға мұрындық болған қайраткер. Саид әл-Ариан қарапайым халықтың рухани дамуына көп үлес қосқан азамат. Көркем сөз шебері тек қана

көркем шығармалар жазып қана қоймай, қарапайым халықтың оны оқуына да мүмкіндік туғызған. Алайда мұндай қызметтеріне қарамастан оның аты тарихи романдары жарияланғаннан кейін ғана әйгілі бола бастады.

Египет әдебиетінің көрнекті жазушысы тарихи роман жанрының дамуына үлес қосып, өзіндік қолтаңба қалдырған. Яғни бірнеше тарихи романдардың авторы, оның ішінде ең танымалдылары «Қатр ан-Нада» («Шық тамшысы» немесе «Жомарттық елі», 1945 ж.) – ол Египеттегі Тулунидтердің дәуіріне арналған, «Бинт Константин» («Константиннің қызы», 1948 ж.) шығармасы Омеядтар әулетінің Византиямен күрес кезеңіндегі жағдай төңірегінде өрбиді. Әл-Арианға танымалдықты әкелген «Бабул Зуеуейла» («Зуеуейла қақпасы») шығармасы еді. Ол Египет тарихындағы драмалық кезеңдерді, яғни мәмлүктердің билігінің соңы мен Осман дәуірін бейнелейтін тамаша туынды саналады.

Мұхаммед әл-Арианның оқырманның ерекше қызушылығын тудырған шығармасының бірі - «Шаджарат ад-Дурр» романы. Сайд әл-Арианның «Шаджарат ад-Дурр» романында Шаджарат ад-Дурр, яғни, күйеуі ас-Салих ад-Дин Аййубтің (1240-1249 ж.ж. билік құрған) өлімінен кейін Египетті бірнеше ай жеке басқарған Египет билеушісі, атақты әйел туралы баяндалады. Романда сондай-ақ, түрік мәмлүктерінің билік үшін таласы және олардың тарихи сахнаға шығуы да суреттелген. Автор тарихта әйелдер биліктің басында тұрып, өзін дана, әрі көреген билеуші ретінде көрсеткен мысалдар аз болмағандығына жақсы дәлелдер келтіреді. Дегенмен әл-Ариан оқырманға тарихтағы атақты тұлға мұсылман орта ғасырындағы әйел-билеушінің тағдыры жайында мәлімет беріп қана қоймай, әйелдер мен еркектер теңдігі мәселесі жөнінде де сөз қозғайды. Дегенмен әл-Ариан оқырманға тарихтағы атақты тұлға мұсылман орта ғасырындағы әйел-билеушінің тағдыры жайында ғана сөз қозғамайды, сонымен қатар әйел мен еркек теңдігі мәселесі жөнінде ойлар айтады.

Тарихта әйел-билеуші жөнінде әңгіме көп, алайда, Шаджарат ад-Дурр өз кезеңінде ерекше із қалдырды, бұл айтқандық емес. Оның бойында билеушіге де, әйел затына да тән қасиеттер бар еді. Шаджарат ад-Дурр табиғатының қарама-қайшылыққа толылығы сонша, оған тоқталмай кету мүмкін емес. Демек жазушы бұл тақырыпты айналып өте алмады.

Әлемдік дамудың қазіргі кездегі шарттары мен жаһандану үрдісі әйел адамдардың қоғамдағы орнына үлкен әсерін тигізіп жатыр. Нәзік жандыларымыз тарих беттерінен тыс қалған емес, олар өздерінің сұлулығымен және ақылымен әлемнің, жеке адамның, тұтастай бір мемлекеттің тағдырына ықпал ете білді. Қазіргі кезде ғана емес әйел адамдардың билікте белгілі бір орын алуы сонау көне заманнан бастау алады. Испаниядан бастап Индонезияға дейін созылып жатқан мұсылман елдерінде таққа отырып, ел басқарған ең алғашқы сұлтан – Разия сұлтан. Әкесі Илтутмуш ақылдылығы мен адалдығы үшін басқа балалары болса да, өзінің қызын тақ мұрагері етіп жариялайды. Рәзия сұлтан тарихтағы мұрагерлікпен таққа отырған жалғыз әйел билеуші болып саналады. Алайда оның ел билеу уақыты ұзаққа созылмайды[5].

Рәзия сұлтан сияқты тарихта өзіндік орны бар, ерекше нәзік жанды – Шаджар ад-Дур. Бұл патшайым тақта өте аз уақыт отырғандығымен ерекшеленеді. Ол ортағасырлық мұсылман кезеңінде Египет тағына отырған алғашқы және соңғы әйел заты болды, исламның алғашқы ғасырынан бастап бүгінгі күнге дейін оған дейін де, одан кейін ел басқарған әйел болмаған. Біз бұл жерде исламға ерекше көңіл бөліп отырмыз. Себебі, Египеттің тағында атақты патшайым Клеопатра да болған. Ал Шаджарат ад-Дур исламды қабылдағаннан кейінгі Египет тағындағы бірінші және соңғы әйел-билеуші болып табылады. Автор бұл шығармасын арнайы Египет тарихында өтпелі деп аталатын кезеңге, яғни аййубидтер әулетінің билігі аяқталып, мәмлүк әулеттерінің дәуірі, бірінші бахриттік (1250-1381), бурджиттік кезеңі (1382–1517) басталатын тарих кесіндісімен оқырмандарды таныстыру үшін жазылғанын айтады.

Мұхаммед Сайд әл-Арианның «Шаджарат ад-Дурр» романы жинақы жазылған, оның тілі шежірелер тілін еске салады. Жазушы алдыңғы толқындағы әріптестері - тарихи

роман авторларына қарағанда қалаларды, табиғат құбылыстарын, сарайлар мен бақтарды сипаттауға көп көңіл бөлмейді. Ол тек египеттіктер мен крест жорықшылары арасындағы шайқасты толыққанды сипаттайды, өйткені әл-Ариан бұл шайқасты: әскердің орналасуы, сол кезде қолданылған қару-жарақтар, мысалы «грек оты» және т.б. әскерге қатысты нәрселерді жақсы зерттегені байқалады.

Бір қызық жері, автордың жазған шығармаларының сілтемесінде қандай да бір тарихи оқиғаларға толық түсініктеме, сондай-ақ, тарихи тұлғалар жайлы өте құнды мәліметтер беріп отырады. Демек мысырлық көрнекті жазушы өзі суреттеп отырған дәуірді жан-жақты зерттегені байқалады.

Мұхаммед Сайд әл-Арианның романдарында тарихи шындыққа тереңірек үңілген, реализмнің ең басты қағидалары сипатталған жағдайлардың өміршеңдігін көрсеткен, кейіпкерлердің образдары жан-жақты сипатталған.

Әдебиеттер тізімі

1. ردلا-فرجش // <https://alkotby.wordpress.com/2017/07/13/ردلا-فرجش/> - دي عس دمحم - ردلا فرجش. (Мухаммед Сайд әл-Ариан - «Шаджарат ад-Дурр»). (дата обращения: 25.12.2017)
2. Кирпиченко В.Н. Новая и современная литература Египта (XIX-XX в.в.). - М.: 2003. - 88 с.
3. Геокчайская Н.Ш. Предпосылки развитие жанра исторического романа в арабской литературе // *Baki universitetinin xabarları. Humanitar elmlar seriyasi* - 2005. - № 1, С. 166-169.
4. لافطال ابدال بتاك لضفا // <http://www.almsal.com>. (Балалар әдебиетінің ең жақсы жазушы). (дата обращения: 25.12.2017).
5. Ильдар Мухамеджанов. Как дочь султана взяла в свои руки управление Делийским султанатом [Электрон.ресурс].-URL: <https://islam-today.ru/blogi/ildar-muhamedzanov/kak-doc-sultana-vzala-v-svoi-ruki-upravlenie-delijskim-sultanatom/>

Г.К. Курмангали

Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан

Мухаммад аль-Ариан и исторический роман

Аннотация. Во второй половине 30-х годов XX века в египетском историческом романе намечается зарождение нового, патриотического направления. Начало ему положили такие романисты, как Али альДжарим, Фарид Абу Хадид, Мухаммед Саид аль-Ариан.

В статье рассматривается творчество известного писателя Мухаммеда Сайда аль-Ариана, его место и роль в развитии жанра исторического романа. Особое внимание уделяется идейно-тематической стороне произведений данного писателя. С целью создания общей картины творчества автора, более кратко рассматриваются некоторые его исторические романы. С точки зрения стиля, исторические романы Мухаммед аль-Ариана представляют собой реализм. Писатель явно испытывает склонность к изображению жизненности показанных ситуаций, социальной обусловленности образов героев.

Ключевые слова. Египетская литература, исторический роман, художественная работа, образ, автор, сира, патриотическое направление, метафора

G.K. Kurmangali

Eurasian National University. L.N. Gumilyov, Astana, Kazakhstan

Muhammad al-Aryan and historical novel

Abstract. The second half of the 20-30-ies of XX century in the Egyptian historical novel is planned formation of a new, patriotic. Getting him to put such novelists as Ali al-Jary, Farid Abu Hadid, Mohammed Saeed al-Arya.

The article examines the works of the famous writer Mohammed Said al-Aryan, his place and role in the development of the historical novel genre. Particular attention is paid to the ideological and thematic side of the works of this writer. In order to create a general picture of the author's work, some of his historical novels are briefly considered. From the point of view of the style, the historical novels of Mohammed al-Ariana belong to realism. The writer clearly tends to depict the vitality of the situations shown, the social conditioning of the characters' images.

Key words. Egyptian literature, historical novel, artistic work, image, author, sira, patriotic direction, metaphor

References

- 1 Muhammed Sayd ar-Rian – Shagarat ad-Dur. Available <https://alkotby.wordpress.com/2017/07/13/ن اير ع ل ا - دي ع س - دم ح م - ر د ل ا - ت ر ج ش>
- 2 Kyrpishenko B.N. Novaya i sovremennaya literature Egipta (19-20 v.v.) [New and modern literature of Egypt (XIX-XX v.v.)](Moskva, 2003).
- 3 Geokshayskaya N.Sh. Predposilka razvitiye zanra istoriheskogo romana v arabskoy literature [Preconditions for the development of the genre of the historical novel in Arabic literature]. Baki universitetinin xabarları. Humanitar elmlar seriyasi [Bulletin of the University of Baku. Series of Humanities], -.1, 166-169 (2005). [in Russian]
- 4 Afdal katib liadab il-atfal [The best writer of children's literature]. Available <http://www.almrsal.com>
- 5 Ildar Muhamedzanov. Kak dosh sultana vziata v svoi ruki upravlenie Deliiskim sultanatom [How did you get a sultana sultry with a Delhi sultanate control]

Автор туралы мәлімет:

Г.Қ.Құрманғали – Шығыстану кафедрасының аға оқытушысы, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Халықаралық қатынастар факультеті, Сәтпаев көшесі 2. Астана, Қазақстан.

Kurmangali G.K. – Senior Lecturer, Department of Oriental Studies Faculty of International Relations, Eurasian National University. L.N. Gumilev Str. Satpaev 2, Astana, Kazakhstan.